

Provinciale Commissie voor de Groene Ruimte

Verslag van de vergadering van de PCGR 18-09-2018

Aanwezig:	C.M.M. Schönknecht	Provincie Zeeland
	R. De Koeijer	ZLTO
	H.J.P. Ten Cate	ZLTO
	C.E.M. van de Vijver	Gemeente Sluis
	R. Trompetter	Zeeuwse Milieufederatie
	G. Depauw	Gemeente Hulst
	F. van Zijderveld	Natuurmonumenten
	K. van der Vlucht	Het Zeeuws Landschap
	A. Schot	Gemeente Veere
	M.P.E. de Feijter-de Feijter	Waterschap Scheldestromen
	P. Sinke	Provincie Zeeland
	T. Kalverboer	Provincie Zeeland
	B.A. Bij de Vaate	Provincie Zeeland (verslag)
Afwezig:	A.J.J. Van Disseldorp	Recron
	J. Baecke	ZLTO
	P. Smits	Provincie Zeeland
	A. van Hees	Staatsbosbeheer
	A. Wijnants	Natuurmonumenten
	C. Weststrate	gemeente Borsele
	D.G.J.M. Van Damme-Fassaert	Gemeente Hulst
	M. van Beek	Kadaster
	M.N.J.C. de Bont	Zeeuws Particulier Grondbezit
	M. van Beek	Kadaster
	J. de Regt	ZLTO
	C. Lammerts	Staatsbosbeheer
	M.A. Hemminga	Het Zeeuwse landschap

Mevrouw Schönknecht opent de vergadering. De Beleidsnota Natuurwetgeving is het enige agendapunt. Belangrijke aandachtspunten zijn de plantafstand van bomen en het beheer van de wilde katten.

De Beleidsnota en de verordening worden 7 december besproken in Provinciale Staten. Hoe zit dat proces eruit van Beleidsregels? Die komen in principe niet ter vaststelling in PCGR. Aparte onderwerpen kunnen wel geagendeerd worden voor de PCGR-vergaderingen.

SLIDES met reactie van de PCGR

7. Zeegroenten snijden en schelpdieren rapen. *Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden voor recreatief snijden van zeegroenten en het rapen van schelpdieren, vanuit het idee dat het onder bepaalde voorwaarden en in bepaalde gebieden toegestaan kan worden.*

De heer Van Vlucht vraagt of bedrijven die nu zeegroenten kweken ook worden meegenomen in het onderzoek. Dat is inderdaad het geval.

Mevrouw Schönknecht vertelt dat vrijetijdssnijders dit graag willen, maar dat de telers dit met de nodige voorzichtigheid aanzien. De conclusie kan ook zijn dat we er niet aan gaan beginnen. Het rapen van mossels van paalhoofden valt niet onder het onderzoek.

9. Stille, weidsheid en duisternis. *Aanwijzen van delen van N2000 gebieden waarvoor we duisternis als specifieke waarden voor de natuur benoemen.*

De heer Schot vertelt dat de gemeente Veere een duisternisbeleid heeft.

De heer Van Zijderveld vraagt zich af wat de afweging is. Moet de lichtvervuiling weg, zitten er gradaties in?

De heer Sinke antwoordt dat het gaat om de Oosterschelde, Westerschelde, natura 2000 gebieden zoals de kop van Schouwen. De heer Trompetter vraagt zich af of er dan natura2000-gebieden zijn waar het donkerder zou moeten zijn?

De heer Sinke vertelt dat het gaat om een + op de huidige wetgeving, waarbij de omgevingsverordening een rol kan spelen.

De heer Ten Cate vraagt of het ook gaat om geluid, zoals het gebruik van knalapparaten?

De heer Sinke antwoordt dat structurele activiteiten die al plaatsvinden gewoon doorgang kunnen vinden. Vanuit de natuurwetgeving is er geen belemmering.

13. Actieve soortenbescherming

Mevrouw De Feijter vraagt of de buizerd op de Rode Lijst staat? En als dat zo is, heeft hij dan eeuwigdurende rechten?

De heer Sinke antwoordt dat de buizerd in principe een beschermd soort is. Een boom met een nest mag inderdaad niet weg, soms ook een hele rij bomen niet omdat dat tot het leefgebied van de buizerd behoort. Hij heeft een jaarrond beschermd nest. Pas als aangetoond wordt dat de buizerd geen gebruik meer maakt van het nest mag de boom weg.

De heer Trompetter vult aan dat de Buizerd een jaarrond bescherming heeft. Het gaat erom dat we de biodiversiteit op orde houden.

14. Passieve soortenbescherming, rol PS (verordening)

De heer Sinke vertelt wat over pilots t.b.v. vleermuizen. Hoe kunnen weer het beste mee om kunnen gaan? Ook nieuwbouwwoningen ook ruimte geven. Op Schouwen bijvoorbeeld is daar een project mee begonnen. We gaan vragen bij gemeenten of ze daar bereid toe zijn.

15. Jacht, beheer en schadebestrijding

Schaalvergroting is handig voor het faciliteren van de wildbeheereenheid.

De heer Ten Cate vertelt dat de Provincie hier maar beperkte rol in heeft.

De heer Sinke vertelt dat dat een wens is, maar dat we dat niet kunnen afdwingen, wel speelt de vraag hoe we dat kunnen faciliteren.

De heer Ten Cate is nog niet zo gelukkig met de Grauwe Gans op de vrijstellingslijst. Als de gans op de akkers komt kan de schade niet meer geclaimd. Ook in de kadernota kwam dat niet helder aan het licht.

De heer Sinke vertelt dat het niet duidelijk genoeg in kadernota staat beschreven. In de Provinciale Staten is het wel duidelijk aan de orde geweest.

De heer Ten Cate zegt dat het echt een enorm groot probleem is. De Grauwe Gans mag wel op vrijstellingslijst, maar we moeten eerst het probleem oplossen. Het is dweilen met de kraan open en dat mag niet afgewenteld worden op de jagers. Dan wordt het namelijk het probleem van de jagers. De heer De Koeijer vult aan dat de boeren het probleem niet hebben veroorzaakt.

De heer Ten Cate vertelt dat de huidige situatie goed werkt. In het voorgestelde nieuwe wordt het steeds ingewikkelder. De ZLTO wil hetzelfde beleid voor brandgans en grauwe gans, zoals het nu is.

De marges voor winst op de gewassen is flinterdun, en de populaties ganzen blijven maar groeien.

De heer Depauw herkent het probleem ook in een groot deel van de gemeente.

Mevrouw Schönknecht vertelt dat het in Provinciale Staten is besproken. Het is aan GS om hierover te besluiten. Daarna komt het in Provinciale Staten.

De heer Van Vlugt vraagt waarom Haas op de vrijstellingslijst staat. De heer Sinke antwoordt dat, omdat er eerder en over een aantal jaren een ontheffing is verleend, de haas in aanmerking komt voor de vrijstellingslijst. Hoe staat het met de landelijke staat van instandhouding t.o.v. Zeeland?

De heer Ten Cate vindt het een uiterste maatregel. In de praktijk wil niemand buiten jachtseizoen om een haas schieten.

De heer Depauw gaat in op de overlast van reeën. De afschottoestemming is niet gebaseerd op de populatie en een percentage van de hoeveelheid, maar op basis van het aantal aanrijdingen. De detaillering/omschrijving kan beter. Afschieten van oud, ziek, versleten heeft prioriteit, dat doen jagers ook.

De heer Sinke antwoordt dat zijn uitwerking krijgt in het faunabeheerplan. Jagers geven afschot vorm op basis van populatiebeheer. Het moet recht doen aan de populatie van het dier zelf.

De heer Ten Cate beaamt dat. Hij neemt de damherten als voorbeeld. Schouwen-Duiveland zou één wbe moeten zijn. De heer Sinke geeft aan dat we ons wel aan de criteria moeten houden.

Mevrouw Schönknecht antwoordt dat we gaan onderzoeken of het gebied voor de ontheffing ruim genoeg is.

Vrijstelling: niet om vijf jaar ontheffingsaanvraag.

Behandelbedrag: Na goedkeuring schade behandelbedrag terug. Staat niet in stuk wel in PS.

Schade gemeld door agrariers, waar geen vergoeding voor komt. Meldingen valideren maakt dat wel mogelijk. Taxeren, uitgezocht. Nu minder cijfers. Pleiten voor regelen monitoring.

BIJ12; brandgans en ree, schademeldingen door boeren één op één taxeren. Twee jaar lang niet gedaan door Bij12. Dit jaar expliciet gesprek hierover gehad om opdracht voor te geven. Als het goed is om dit jaar wel cijfers naar boven komen. Zijn dat beleidsregels of moet dat in nota.

Anders FBE middelen geven voor monitoring.

Mevrouw Schönknecht vraagt of dat in een beleidsregel kan worden opgenomen. De heer Sinke onderzoekt dat.

De heer Ten Cate vraagt aan dacht voor de preventieve maatregelen. Er wordt veel vertelt over wat je moet doen om schade te voorkomen. Maar wat is redelijk en billijk? Rasters en dergelijke, kun je niet vragen. Leges voor ... die niet op lijst staan: niet normaal, die bedragen. Redelijk en billijk en fatsoenlijk afhandelen. Preventieve maatregelen kunnen niet altijd helpen omdat je naast natuurgebied zit waar druk van blijft komen.

Voor de volgende vergadering wordt dit punt geagendeerd: wat is het probleem, wat is ieders kant van het verhaal? Laten we dat delen zodat iedereen dezelfde info heeft. Mevrouw Schönknecht vertelt dat in de PCGR de argumenten gedeeld worden.

16. Jacht op provinciaal eigendom

Kan dit uitgegeven worden naar een FBE?

Mevrouw Schönknecht vindt dat een andere discussie, die we niet in de PCGR voeren. Dat doen we in bredere discussie. Zullen we kijken of we hem hier moeten schrappen? We beperken hier niets. De gronden van de Provincie zijn meestal bedoeld als ruilgrond.

17. Tegemoetkoming faunaschade

Het behandelbedrag is 300 euro. Dat bedrag krijgt je terug, maar dat staat niet duidelijk in nota.

18. Exoten en verwilderde dieren

Reuzenbereklaauw en Japanse duizendknoop vragen de aandacht. Elimineren gaat niet lukken, maar beheren is wel mogelijk. Wie zijn de eigenaren? Het voorstel is om een taakgroep in te stellen om de problematiek op te lossen. Als iedereen zijn steentje bijdraagt moet dat lukken.

De heer Depauw neemt het op voor de kat in het buitengebied. Daar wonen ook boerderijkatten die de muizen onder controle houden. Hij vraagt zich af hoe kunt zien of een kat verwilderd is. Vanuit de natuurorganisaties is de reactie dat het voor de grondbroedende vogels goed is, maar dat voorzichtigheid geboden is. Kent de jager de omwonende katten?

De heer van Zijderveld zegt dat het Ganzenakkoord een afspraak is waar we achter willen blijven staan.

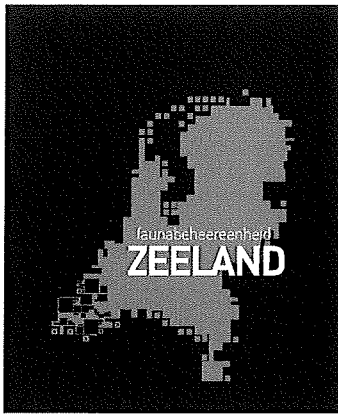
De heer Sinke licht toe dat er in het ganzenakkoord afspraken gemaakt. Die periode is nu tot 1 april teruggezet. Deze periode is in afwijking met ganzenakkoord.

Spanning tussen trekvogels en brandganzen.

19. Houtopstanden

De Provincie stelt voor een maximale plantafstand te hanteren van 10 meter. Mevrouw Schönknecht vertelt dat er iemand in PS is die een compromisoplossing heeft, want Waterschap en Provincie komen er niet uit. Het Waterschap heeft een bepaald beleid voor de aanplant op bomen en dat functioneert al jaren prima. De Provincie gaat niet over beplanting binnen de bebouwde kom, waar gemeentes weer andere plantafstanden hanteren.

Mevrouw Schönknecht sluit de vergadering en bedankt Peter Sinke en Theresa Kalverboer voor de presentatie.

Aan Gedeputeerde Staten van Zeeland
t.a.v. mevr. _ _ _ _ _
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Colijnsplaat 3 oktober 2018.

Betreft:
Conceptbeleidsnota Natuurwetgeving en de
Bijbehorende wijziging van de verordening.

Geachte mevrouw

Onder verwijzing naar uw brief van 11 september j.l. inzake bovengenoemd onderwerp deel ik u mede dat deze stukken zijn behandeld in de bestuursvergadering van de Faunabeheereenheid Zeeland op 21 september..

De stukken zijn paginagewijs doorgenomen. Hieronder zijn per pagina de volgende opmerkingen.

Beleidsnota Natuurwetgeving.

Pagina 18 ad. 2.9

Er zijn wat onduidelijkheden over een aantal begrippen zoals bijv. "Stilte, weidsheid en duisternis". Het is onwenselijk om nu al bij voorbaat een aantal mogelijkheden "op slot" te zetten. Graag een nadere invulling laten geven aan het begrip stilte (die net als duisternis) betrekking moet hebben op structurele zaken.
vanaf pagina 40.

Pagina 41 ad 4.2.2

De rol van de Faunabeheereenheid is niet gewijzigd. Mevr. Kramer merkt op dat faunabeheer gelijk is aan afschot en wil meer aandacht voor preventie. De heer Sinke legt uit dat preventieve maatregelen door partijen zelf ingevuld moeten worden.

In de zin "Daarmee ligt de regie over jacht, beheer en schadebestrijding volledig bij de Faunabeheereenheid" het woord "volledig" schrappen. Kan namelijk niet van toepassing zijn op jacht.

Pagina 42 ad 4.4

Laatste zin Daarnaast kunnen Provinciale Staten regels stellen ...enz.

Dit doet vermoeden dat PS nadere regels kunnen stellen op aan GS ter goedkeuring aangeboden FB-plannen. Loskoppelen van goedkeuring GS.

Pagina 42 ad 4.5.2

Geldigheidsduur FB-plan; maximaal 6 jaar wijzigen in 5 jaar + 1 jaar.

Pagina 43 4.5.3 Regels

De laatste regel krachtiger formuleren nu staat het te vrijblijvend en kan het de toets der kritiek waarschijnlijk niet doorstaan. Liever : "De natuurlijke maximale draagkracht van gebieden dient naast andere wettelijke belangen als onderbouwing voor het beheer van met name grote hoefdieren". Dit gebeurt ook al op de Haringvreter en in de duinen dus waarom niet goed in het beleidsplan vastleggen.

Pagina 43 ad 4.5.5

Voorlaatste alinea eindigend met "..... een redelijke wildstand te handhaven" aanvullen met of te bereiken.

Pagina 44 ad 4.6

Eerste zin: De feitelijke uitvoering van het faunabeheer enz. "feitelijke uitvoering" zou anders omschreven moeten worden.

Pagina 45 ad 4.6.2

Geschillencommissie, hoe verhoudt zich dat tot de FBE???

Pagina 45 ad 4.6.3

Laatste zin "Voorwaarde is wel dat zij zijn aangesloten .....". Gegevens verzameling is belangrijkst.

Pagina 45 ad 4.6.4.

De Wbe draagt zorg voor registratie van dood gevonden dieren. Dat klopt niet. Voor een deel , damhert en ree, wordt dit gedaan door leden van het zogenaamd "bijstandsteam" i.c. personen die door de provincie zijn aangewezen. Elke jacht(-akte) houder met een toegangscode voor FRS kan een dood gevonden dier melden

Pagina 46 ad 4.7.1

Kan een vrijstelling worden ingetrokken?? (bijv. bij uitbraak van een ziekte). Ja in principe kan dat via PS en zal dus wel geruime tijd duren.

Pagina 47 bovenaan: Vrijstelling heeft grote gevolgen voor schadevergoeding.

Pagina 48 ad 4.7.2

Na eerste alinea, "Ontheffing kan alleen worden verleend .....

Dit hele stukje inclusief de puntjes, is niet in overeenstemming met de Wetstekst en zal daaraan moeten worden aangepast.

Pagina 48 ad 4.7.2.1, Andere bevredigende oplossingen

Tweede alinea

Na ".....grondgebruiker" opnemen "naar redelijkheid"

Laatste regel van het zelfde stukje, "..... van de verbodsbepalingen " (verbods toevoegen)

Pagina 49 ad Verjaging

Ondersteunend afschot is ook effectief voor verjagen.

Pagina 50 tabel 4.2

Dieren bescherming vraagt waarom er geen preventieve maatregelen zijn opgenomen bij bosbouw en boomteelt.

Dierenbescherming zou graag een kolom toetsing en handhaving opgenomen zien. Vraagt zich af hoe handhaving plaatsvindt. Dit is een taak van de RUD.

Pagina 51

Dierenbescherming vraagt waarom er geen tabel bij het stukje Openbare veiligheid is opgenomen. De heer Sinke licht toe dat die niet thuis horen in een beleidsnota. Er zijn ook andere wettelijke belangen. Die worden nog uitgewerkt en in deze nota toegevoegd.

Pagina 53 tweede alinea.

Een opdracht kan ook betrekking hebben op verwilderde dieren en exoten. De in tabel 4 genoemde wettelijke belangen gelden dan ook niet voor deze soorten. De rest van deze alinea weghalen! De zin "Het zonder redelijk doel doden van dieren of ontwortelen en vernielen van planten en dergelijke is ongewenst ook wanneer het gaat om verwilderde dieren en exoten" moet er pertinent uitgehaald worden. De heer Sinke geeft toe dat deze zin is opgenomen om te voorkomen dat er een mogelijkheid komt om verwilderde katten te bestrijden.

Pagina 53 ad 4.9.1 Ganzenbeheer.

Het is vreemd dat dit in een beleidsnota wordt opgenomen. Er is ook bezwaar tegen de verdere doorwerking verder in het stuk. Het ganzenakkoord is breed gedragen! De Faunabeheereenheid wil het ganzenakkoord niet openbreken.

Pagina 57/58

Dierenbescherming vindt het wildzwijn te negatief afgetekend.

Pagina 63 ad Tegemoetkoming Faunaschade

Inzetten op preventieve (+innovatieve) maatregelen. In het verleden zijn er afspraken gemaakt voor het uitvoeren van taxaties (brandgans en ree). Gemelde schades in SRS worden hieruit gehaald. De vraag is wat "redelijke" schade is. Schadebeeld is nu niet aanwezig c.q. correct.

De heer Sinke deelt mee dat dit nog wordt meegenomen in hoofdstuk monitoring.

Vanaf Pagina 65 ad Hoofdstuk exoten.

Pagina 66 ad 6.3.2. Eliminatie.

Dierenbescherming vraagt hieronder tevens te verstaan "onttrekken aan de natuur".

Pagina 68 ad 6.4 Verwilderde dieren.

In deze alinea moet worden opgenomen dat de Provincie niet meewerkt aan het uitzetten van gevangen verwilderde dieren in de natuur of het buitengebied. Daarbij graag aandacht voor de brief die de Faunabeheereenheid heeft toegezonden naar aanleiding van het uitzetten van verwilderde katten.

Concept wijziging Omgevingsverordening Zeeland 2018.

Artikel 6.19 Vrijgestelde handelingen

Lid 3. *De in het eerste en tweede lid van dit artikel bedoelde vrijstellingen gelden uitsluitend indien de grondgebruiker beschikt over een door de faunabeheer eenheid hiertoe afgegeven machtiging.*

Deze bepaling is praktisch onuitvoerbaar. Grondgebruikers hebben geen toegang in FRS. Daarmee is het ook onmogelijk om via FRS een machtiging af te geven.

Dat betekent dat wanneer een grondgebruiker gebruik zou willen maken van de vrijstelling schriftelijk een machtiging aan de FBE zou moeten vragen die vervolgens dan weer schriftelijk afgegeven moet worden. Dit zal een enorme administratie belasting opleveren voor zowel de Faunabeheereenheid als de individuele grondgebruiker. Daarnaast vindt er dan geen koppeling plaats met jacht(-akte) houders en kan het afschot niet geregistreerd worden in FRS.

Artikel 6.24a

Gelieve bij lid 2 van dit artikel toe te voegen "c. na gebruik van deze vrijstelling is men verplicht hiervan melding te maken bij de Faunabeheereenheid i.v.m. het verzamelen van gegevens ten behoeve van een faunabeheerplan.

Algemene opmerking op de specifieke voorschriften bij de vrijstellingen. De voorschriften zouden duidelijker omschreven kunnen worden.

De terrein beherende organisaties hebben erg veel moeite met de vrijstelling van haas. Ook de jagersvereniging is daar geen voorstander van en heeft de voorkeur om schadebestrijding mogelijk te maken op basis van een ontheffing. HZL vraagt in ieder geval bij de voorschriften op te nemen een deugdelijk raster in plaats van een afscherming. Dierenbescherming heeft moeite met vrijstellingen. Met betrekking tot de vrijstelling van brandgans van 1 april tot 1 november moet ook de WBE Kapelle worden toegevoegd. Dit in verband met een wijziging in de begrenzing tussen de WBE Kapelle en WBE Wolphaartsdijk. (voorheen 't Klopje, i.c. gronden van de Kon. Wilhelminapolder, valt nu binnen de WBE Kapelle).

Ik vertrouw er op dat bij de definitieve vaststelling rekening wordt gehouden met bovengenoemde opmerkingen c.q. aanbevelingen.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van de FBE Zeeland,

F.K. Hamelink,
Voorzitter.

Aan: Provincie Zeeland
Van: PO Mosselcultuur, NOV en Mosselhandel
Betreft: Natuurvisie Provincie Zeeland

Geachte mevrouw, heer

Hierbij richt ik tot u de opmerkingen vanuit de schelpdiersector op de Natuurvisie Provincie Zeeland.

De opmerkingen spitsen zich met name toe op de stevige zorgen over het onderdeel 'handhaving en controle'.

Daarvoor noemen wij twee voorbeelden.

- De zorgen vanuit de schelpdiersector over het oesters rapen zijn nog sterker geworden dan ze al waren, omdat er sprake is van een onrustbarende toename. Zowel voor de sector als voor natuur is hier sprake van een groot risico, dat naar onze mening zwaar onvoldoende door landelijke en provinciale politiek wordt onderkend. Blijkbaar moeten er nog méér ongelukken gebeuren voordat er wat gedaan gaat worden. Het begint er mee dat NIET gehandhaafd wordt op het rapen in gebieden waar sowieso vanwege natuurregeling niemand mag komen. En dat is een zaak van de Provincie die daarvoor de RUD krachtig zou moeten aansturen.
- Het tweede voorbeeld is de controle en handhaving van de beleidsregel proceswater en tarra. De beleidsregel is ingevoerd per 1 mei 2018. Het feit dat er nog steeds geen controleprotocol is, en er door de RUD nog geen enkele controle is uitgevoerd is niet goed voor het gezag van de Provincie.
De schelpdiersector biedt hierbij aan, gezien haar grote ervaring in verband van het Productschap Vis, om de RUD te adviseren en te begeleiden bij het opstellen van een controleprotocol en de aanpak van de handhaving. Dit aanbod ligt er reeds vanaf maart 2018.

Wij pleiten ervoor dat de Provincie bovenstaande zaken voortvarend oppakt.

Met vriendelijke groet,

Mede namens NOV en Vereniging 'De Mosselhandel'.

Addy Risseeuw

PO Mosselcultuur

Postbus 116 ♦ 4400 AC Yerseke

Tel. 0113-***** ♦ Gsm 06-*****

e-mail: *****@*****.nl

Beste

Hierbij wil ik namens Het Zeeuwse Landschap reageren op de concept-Beleidsnota Natuurwetgeving betreffende de onderwerpen die het VIZ aan gaan.

Wij blijven het oneens met de keuze om te onderzoeken of het mogelijk is om snijden van zeegroenten en het rapen van schelpdieren (deels) vergunningsvrij te maken. Ondanks dat dit zich zal richten op de niet-TBB-gebieden én dat dit nog verder onderzocht moet worden, maken wij ons op voorhand al ernstige zorgen om de gevolgen voor de natuurwaarden. De verstoring zal in de genoemde gebieden sterk kunnen toenemen, terwijl hier al een relatief grote verstoring plaats vindt en diverse kust(broed)vogels steeds meer moeite krijgen om voldoende voedsel te verzamelen voor overleving. Ook kan vrijgeven een verdere vertrapping van de schorren opleveren, terwijl juist de zeer gelaagde bodemopbouw van belang is voor de vegetatieopbouw. Door deze activiteit (gedeeltelijk) vergunningsvrij te maken is er geen controle meer over het aantal rapers/snijders en is deze activiteit moeilijk terug te draaien.

Daarnaast zien wij nu met name grote groepen niet-Zeeuwen gebruik van maken van het recreatief rapen, om de 'oogst' mogelijk door te verkopen. Het lijkt ons niet dat dit een wenselijke situatie moet zijn.

Met vriendelijke groet,

Kees van der Vlugt

Beleidsmedewerker Natuur en Landschap
Stichting Het Zeeuwse Landschap
Brugstraat 51
4475 AN Wilhelminadorp
Postbus 25, 4450 AA Heinkenszand

W www.hetzeeuwselandschap.nl

T 0113

M 06-.....

T @

Stichting Het Zeeuwse Landschap maakt deel uit van LandschappenNL. www.landschappen.nl

Beste mevr. ,
 Hierbij een reactie die ik namens mevr. verstuur.

Vriendelijke groet,

Beleidsmedewerker Groen

06

[@Scheldestromen.nl](mailto: @Scheldestromen.nl)

Waterschap Scheldestromen

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 14-9-2018 (kenmerk 18922963dg) waarin u ons in het kader van de consultatieronde de gelegenheid stelt om te reageren op de conceptbeleidsnota Natuurwetgeving, wil ik u het volgende in overweging geven.

Het waterschap heeft op 2 mei een zienswijze ingediend n.a.v. het in de Kadernota opgenomen voornemen om voor aanplant van bomen in een rijbeplanting een maximale afstand van 10 meter voor te schrijven. Het waterschap heeft hierbij gepleit voor een plantafstand van 12 m. In uw brief laat u weten vast te houden aan een maximale plantafstand van 10 m.

Graag wil ik nogmaals een betoog houden voor een ruimere plantafstand.

In ons beleid is opgenomen dat bij herplant langs wegen als uitgangspunt een plantafstand van 12 meter wordt gehanteerd, waarbij maatwerk mogelijk is. Deze werkwijze is destijds afgestemd met de Provincie, onze klankbordgroep en de afgelopen jaren ook toegepast.

Het waterschap zou graag willen vasthouden aan deze afstand om een aantal redenen:

- de bomen kunnen zich beter ontwikkelen;
- bomen zijn veiliger doordat er minder dood hout gevormd wordt;
- bomen vragen op deze manier minder onderhoud naar mate ze ouder worden;
- de kwaliteit van bomen blijft langer goed waardoor de bomen langer mee kunnen;
- het kronendak van bomen blijft ook op latere leeftijd gesloten;
- onderhoud aan aangrenzende sloten kan goed uitgevoerd worden (in de praktijk blijkt dat dit bij een plantafstand van 10 meter erg lastig is).

Conform de Keur Wegen worden bermten ter plaatse van bochten en over een afstand vanuit het hart van toegangsdammen vrijgehouden van nieuwe beplanting. Dit vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid.

We willen hier ook benoemen dat de bomen die nu in het landschap staan in het verleden voor houtvoorraad nodig waren en om die reden zo dicht op elkaar werden geplant. Houtproductie is nu geen doel meer voor het waterschap.

Bosbouwkundig gezien is herplant op 10 meter inderdaad verantwoord, maar de vraag is of deze afstand ook verantwoord is wanneer we hier de veiligheid op onze smallere wegen bij betrekken.

Uit de praktijk blijkt dat langs de waterschapswegen bij plantafstanden van 10 meter er op latere leeftijd sneller dood hout gevormd wordt. Dit komt de veiligheid van de weggebruiker en de kwaliteit van de bomen niet ten goede.

Het waterschap heeft de ambitie om in te toekomst naar 50 % duurzame bomen te komen. Nu hebben we nog 70 % populieren. We hebben voor deze ontwikkeling, naar de duurzame bomen, zeker de 12 meter afstand tussen de bomen nodig.

Ook bij een plantafstand van 12 meter wordt uiteindelijk een gesloten kronendek gerealiseerd waardoor het landschappelijk beeld in ere wordt hersteld. Op dijken, waar de verkeersveiligheid geen prioriteit heeft en onderhoud aan sloten niet van toepassing is, plant het waterschap haar bomen overigens op 10 meter afstand.

Het waterschap streeft eveneens naar een gesloten kronendak bij haar beplanting. Echter, ongeacht of er nu gekozen wordt voor een plantafstand van 10 of 12 meter is het zeer soortafhankelijk of er binnen 10 jaar een gesloten kronendak gevormd kan worden, zoals nu in de Kadernota aangegeven wordt. Bij de snelst groeiende populier is deze eis haalbaar, maar bij andere soorten (bijvoorbeeld linde of eik) zal dit in de meeste gevallen niet lukken.

Kort samengevat pleit het waterschap nogmaals voor een plantafstand van 12 meter langs de waterschapswegen in plaats van de voorgestelde 10 meter en voor een variabele termijn afhankelijk van boomsoort om tot een gesloten kronendak te komen in plaats van de voorgestelde 10 jaar.

Vriendelijke groet,

Portefeuillehouder Wegen, beplanting en verkeersveiligheid

Bezoekadressen waterschap Scheldestromen: [Kanaalweg 1 4337 PA Middelburg](#) en [Kennedylaan 1 4538 AE Terneuzen](#)
Postadres: Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
Telefoon: +31 (0) 88 2461000 (lokaal tarief)
Fax: +31 (0) 88 2461990 (lokaal tarief)
Email: [info@scheldestromen.nl](#)
Website: www.scheldestromen.nl

Retour: 4460BA60

Gedeputeerde Staten van de Provincie
Zeeland
t.n.v. mw. _____
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Datum
03-10-2018
Onderwerp
Opmerkingen concept-beleidsnota
natuurbescherming september 2018
Contact
t@zlto.nl

Kenmerk
17yloker325oek

Geacht College,
Geachte mevr. I

Mede namens het ZAJK reageren wij op de voorliggende concept beleidsnota natuurbescherming die nader is toegelicht in de PCGR d.d. 18 sept 2018. Naar aanleiding van de Kadernota hebben wij een aantal bezwaren aangedragen ten aanzien van de keuzes die gemaakt zijn door GS. Een aantal van deze keuzes zijn heroverwogen en gehonoreerd. Een voor onze sector belangrijke keuze is die van de gewasschadevergoeding die toch op 95% is gehandhaafd. Daar zijn we zeker content mee. Er blijven nu bij de voorliggende concept-beleidsnota toch zeer van belang zijnde zaken aan de orde waarbij wij ons ernstig zorgen maken over de praktische uitwerking hiervan bij grondgebruikers en de financiële consequenties.

Hieronder de hoofdpunten.

1. Ons bezwaar is dat ganzenschade in de zogenaamde zomerperiode niet meer vergoed kan worden omdat de ganzen op de vrijstellingslijst komen. Dit is voor ons onacceptabel. (Daarnaast is artikel 6.19 welhaast onwerkbaar).
Hoewel het lijkt dat de zomerschade afneemt kunnen ondernemers toch onevenredig hard getroffen worden. Daarnaast zijn schademeldingen niet meegerekend dus ook niet in de overweging betrokken. Voor de afname van de uitbetaalde schade liggen waarschijnlijk meerdere oorzaken aan ten grondslag. Denk hierbij ook aan het behandelbedrag, administratieve rompslomp (wirwar van regels en digitalisering van het systeem).
Maar ook klimaatverandering heeft de laatste jaren bijgedragen aan een verschuiving. Graan-en graszaadoogsten waren vroeg en waren meestal al van het land voordat de zomerganzen weer konden vliegen. Ook hebben boeren ingespeeld met hun bouwplan op ganzenschade, minder granen en graszaad in schadegevoelige gebieden.

-Ons voorstel is om het huidige beleid te continueren zoals het afgesproken in het Ganzenakkoord, met bijbehorende schaderegelingen (faunabeheerplan voor ganzen). De enige verandering zou kunnen zijn dat er voor brandganzen een ontheffing komt voor heel de provincie, we willen af van het 'postzegel' beleid voor brandganzen. Dit past ook binnen de afspraken van het Ganzenakkoord. Daarnaast is er nog een argument waarom de voorgestelde vrijstellingen niet werken. De verwachting is dat TBO's geen gebruik maken van de ontheffing waardoor de ganzen altijd weer een veilige plek kunnen vinden. Het blijft dus dweilen met de kraan open. We zoeken tenslotte toch samen naar werkbare realistische werkwijze met dito uitkomsten.
-Ook zouden wij willen weten wat een vrijstelling feitelijk inhoud. We kennen nu een vrijstelling voor de wilde eend en een voor de spreeuw. Rusten op deze vrijstellingen ook voorwaarden ?

- Aan de vrijstellingen die men nu voor ogen heeft zitten allerlei voorwaarden, dus een geclausuleerde vrijstelling kan dan net zo goed een ontheffing blijven.
- Een vrijstelling is als deze 24 uur en 7 dagen per week ingezet kan worden. De huidige wet biedt hiervoor toch de mogelijkheden, dus wellicht beter om de ontheffingen die er nu zijn te omarmen.
- Grondgebruikers moeten toestemming vragen aan de FBE om op hun gronden ganzen te mogen schieten. Dit belast de ondernemers onnodig veel om ook via het FRS/SRS hier invulling aan te geven en is daarom zeer onwenselijk.

2. Een aanvraag voor tegemoetkoming van schade moet met minder administratieve lasten en zo simpel mogelijk en klantvriendelijk. Dat is in aller belang.
3. Voorgestelde preventieve maatregelen zijn niet werkbaar in de praktijk. Wat is de maat bij redelijk en billijk is dan de vraag die opkomt? (vb. voor reeën is tot nu toe buiten de leefgebieden altijd een nul-stand nagestreefd. Doordat er geen uitvoering is gegeven aan uitvoering van dit beleid zitten er door de provincie heen inmiddels behoorlijk wat groepen reeën. Van schade aan de landbouw is niet veel bekend, maar die gaan op termijn wel meer komen. Om grondgebruikers dan nu te verplichten om hun gewassen te beschermen met rasters is een onredelijke maar ook onbetaalbare maatregel. Reeën horen niet thuis in het landbouwgebied en boomgaarden zijn ook geen leefgebied. Gemelde schade zou ook getaxeerd moeten worden. Daardoor krijg je inzicht in de werkelijkheid aan schade en zijn betrokkenen meer gemotiveerd om te melden wat tezamen een realistisch beeld geeft.

Voor wilde eend dient ook de schade te worden geregeld indien deze van de vrijstellingslijst af gaat. Hierbij stellen wij voor om de schade op één en dezelfde manier af te handelen zoals nu geregeld is bij overwinterende ganzen, voor de periode van 1-2 t/m 15-8 daarop volgend.

Hieronder per paragraaf punten van bezwaar.

4.6.3 Uitzondering lidmaatschap.

Onze voorkeur gaat uit dat TBO's wel lid zouden zijn. In de praktijk werkt het nu onvoldoende met deze uitzonderingspositie. Indirect werkt dit faunaschade in de hand.

4.6.4 Rapportage. Het gestelde is onjuist, alleen leden van het Bijstandsteam melden dood gevonden dieren.

4.7 Wettelijk kader. De kans dat er nog een individuele ontheffing wordt aangevraagd door een grondgebruiker wordt steeds kleiner als gevolg van de ingevoerde leges van 1450,- euro en de behandeltijd van 13 weken. Daarbij komt nog de onzekerheid van het verkrijgen van een ontheffing. De hoogte van de leges, de eigen bijdrage, de administratie en het risico van e.e.a. staat niet meer in verhouding om tot een schadeclaim over te gaan. Wij hebben daar ernstig moeite mee. Wij zien dat er van alle kanten drempels worden opgeworpen met kosten en administratieve regels en werkwijze.

Ons voorstel is om dit net zoals in de provincie Brabant te regelen via het loket van de FBE.

4.7.1.3 Criteria voor vrijstelling.

Er wordt gesteld dat de regeldruk wordt verminderd. Dit strookt niet met datgene wat wordt voorgesteld in de concept-wijziging van de omgevingsverordening; zie art 6.19 lid 3

4.7.2.1 Andere bevredigende oplossing.

Niet uitgewerkt is wat de termen redelijkheid en billijkheid is. Dit strookt ook niet met de tabel 4.2 .

4.7.2.1. Tabel 4.2 komt in z'n geheel niet overeen met de preventiekit van BIJ12. Deze preventiekit wordt landelijk gevolgd door alle FBE's en komt terug in hun Faunabeheerplannen en de daaraan gekoppelde ontheffingen en machtigingen. Het is ons niet duidelijk waarom daar van afgeweken wenst te worden? Hiermee komt het Zeeuws ganzenakkoord ook onder druk te staan. Immers het plaatsen van maatregelen na 1 april is onwerkbaar en vormen een belemmering voor normaal landbouwgebruik. Overigens kunnen eventueel gewenste maatregelen strijdig zijn met regelgeving vanuit de Ruimtelijke ordening.

Schadeloosstellingsregeling.

Het plaatsen van rasters en netten kan alleen bij kapitaalintensieve teelten, zoals o.a. kersen. Maatwerk in deze is noodzakelijk om het praktisch handen en voeten te geven.

Pag. 52 Opdracht.

In bepaalde situaties is het wellicht beter om een opdracht van de provincie te krijgen. Ontheffingen zijn namelijk vatbaar voor bezwaar en beroep. Ontheffingen dienen zeer gedetailleerd en onderbouwd te worden met cijfers. In noodgevallen kan het nodig zijn om een opdracht te geven.

Pag. 54 Beleid standganzen:

Hieronder onze motivatie waarom wij vinden dat ook deze ganzenschade vergoed moet blijven!

Opmerking ten aanzien van Canadese gans;

Als hier een nul-schade wordt nagestreefd dan horen er hier ook geen broedparen aanwezig te zijn.

Pag. 55 Vrijstellingslijst.

Derde alinea: Door deze soorten (grauwe/kol/brand) op een vrijstellingslijst te zetten vervalt de basis om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming faunaschade. Daarnaast is artikel 6.19 niet werkbaar omdat er te veel randvoorwaarden worden gesteld. Zo moet de grondgebruiker volgens het derde lid van het artikel eerst een machtiging aanvragen bij de FBE. Dit is onwerkbaar als je ganzen wilt reduceren. Daarnaast maken we het erg moeilijk voor uitvoerders om hier handen en voeten aan te geven.

Ook de vrijstelling van brandganzen voldoet niet aan onze wens. Zeeuws-Vlaanderen wordt in deze ontheffing uitgesloten. Dit vinden wij onbegrijpelijk en wat kan hieraan ten grondslag liggen.

De Wilde eend gaat van de vrijstellingslijst af is het voorstel. Hier zal dus een ontheffing voor moeten komen omdat de Wilde eend toch behoorlijk schade kan aanrichten. Een ontheffing lijkt vervolgens zeer lastig omdat er geen schadehistorie is. Een individuele aanvraag zal om dezelfde reden hoogstwaarschijnlijk worden afgewezen terwijl wel legeskosten aan de hand zijn. Hier gaat regelgeving en werkwijze volledig aan de werkelijkheid voorbij.

Pag 55. Als een boer een machtiging aan moet vragen is de vraag of dat dan nog een vrijstelling mag heten?

Pag56. Reeën.

Als gevolg van het niet adequaat nakomen van het afgesproken nulstand beheer van reeën buiten bepaalde gebieden is de reeën populatie sterk gegroeid en overal aanwezig. Blijkbaar is nu geheel Zeeland leefgebied geworden. Schade aan landbouwgewassen is er reeds en gaat meer worden bij verdere uitbreiding van de populatie. Het is ons niet duidelijk waarom we deze situatie laten ontstaan, temeer omdat het terugdringen bij een keerpunt onnodige en extra discussie geeft.

Pag. 57 Damhert.

Als buiten de leefgebieden een nulstand beleid wordt nagestreefd (wat ook onze voorkeur heeft) hoort daar ook een opdracht bij om rondzwervende exemplaren af te kunnen schieten. Dit kan middels een opdracht of ontheffing in het beleid geregeld worden. De nu voorgestelde ontheffing in Bijlage K wordt alleen op postzegel niveau uitvoering aangegeven. Dit gebied zal groter moeten zijn en op WBE-niveau geregeld dienen te worden.

Pag. 57/58 Wild zwijn.

De voorkeur hier om dat via opdracht of ontheffing te regelen zodat hier geen populaties kunnen ontstaan.

4.9.3. Predatoren.

-Hier wordt gesteld dat vossen bijdragen aan het intomen van populaties ganzen. Deze stelling is niet correct of dient genuanceerd te worden

Geconstateerd wordt dat beide populaties stijgen.

-Ten aanzien van het bejaging van de vos is het voorstel voor een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.

Besluit op de omgevingsverordening

Bijlage J.

De Vraag is wanneer eieren schudden is toegestaan bij Canadese Gans en Nijlgans?

Bijlage K.

Specifieke voorschriften. De vraag is of dit vrijstellingen zijn en of dit synchroon loopt met het ganzenakkoord?

Voor de haas komt dit niet overeen met tabel 4.2

6.19 2^e alinea. Met deze werkwijze met een machtiging van de grondgebruiker, dan is er van een vrijstelling geen sprake meer.

Pag. 63 Tegemoetkoming Faunaschade.

Aanbeveling is om de regels ten aanzien van de inspanningen en administratieve lasten die verwacht mag worden van een grondgebruiker nog eens goed helder gemaakt moeten worden. Wat is redelijk en billijk?

Pag. 64

Behandelbedrag:

Afgesproken is dat wanneer de schade goedgekeurd is dat het behandelbedrag wordt terugbetaald. Daarnaast is het mogelijk om faunaschade te melden waarvoor geen tegemoetkoming wordt gevraagd. Hier wordt door de grondgebruikers veel gebruik van gemaakt. Zeer wenselijk is deze gegevens ook te gebruiken. Dit is nu een gemiste kans omdat juist deze cijfers van belang zijn om tijdig problemen te signaleren. Op basis hiervan kunnen weer faunabeheerplannen worden opgesteld. Afgelopen jaren zijn er veel

Datum
3 oktober 2018
Onderwerp
Opmerkingen beleidsnota voor PCGR van
18 september.
Blad
5 / 5

onthefingen gesneuveld omdat de onderbouwing van schadecijfers onvoldoende waren. De FBE zou deze cijfers goed kunnen gebruiken.

5.4. Innovatieve maatregelen

Wij willen graag betrokken zijn bij ideeënvorming en uitwerking.

Proces verloop.

De grondgebruiker moet in het voorstel een machtiging opvragen bij de FBE om gebruik te mogen maken van de vrijstellingen. De FBE (en het FRS/SRS-systeem) is hier niet op ingericht. Bovendien lijkt het me juridisch niet correct dat een grondgebruiker afhankelijk is of wordt van de FBE om zijn recht op schadebestrijding uit te (laten) oefenen. Ons lijkt dit een zeer verre vorm van administratieve regelgeving waarbij we juist met elkaar streven naar eenvoud.

Met vriendelijke groet,

Ing. J. (Ko) de Regt MSc
Relatiebeheerder | Provinciaal secretaris ZLTO Zeeland

cc. FBE / ZPG

Noordlangeweg 42B
4486 PR Colijnsplaat
Postbus 46
4460 BA Goes
KvK 18054307